

Consultatievragen bij Toelichting Herijking Verordening op de Beroepsprofielen

1. Vul hier uw gegevens in

Voor- en achternaam	Titel	E-mailadres	Functie	Werkzaam bij
Albert Bosch				V&A accountants-adviseurs & Vrije Universiteit Amsterdam

2. Voor- en achternaam

Antwoorden

Albert Bosch

3. Titel

Antwoorden

4. E-mailadres

Antwoorden

5. Functie

Antwoorden

6. Werkzaam bij

Antwoorden

V&A accountants-adviseurs & Vrije Universiteit Amsterdam

Hoofdstuk 3 (pagina 12-19)

7. Herkent u het DNA (de belangrijkste competenties van de accountant)?

Antwoorden

Ik herken het DNA. Dit zijn vaardigheden, eigenschappen en kenmerken die de accountant moet bezitten c.q. moet ontwikkelen.

8. Zijn de omschreven werkvelden voldoende herken- en herleidbaar?

Antwoorden

Ja, met de constatering dat terecht is toegevoegd dat deze werkvelden de belangrijkste (of meest voorkomende) zijn, maar niet alles omvattend zijn.

Hoofdstuk 4 (pagina 20-25)

9. Heeft u opmerkingen of suggesties bij dit hoofdstuk over de opleiding tot accountant?

Antwoorden

Op het eerste gezicht kan het verwarrend zijn dat er meerdere opleidingen leiden tot de kwalificatie 'accountant' en dat dit zowel een AA en een RA kan zijn. Maar een arts of dokter is zo gezien ook een pluriforme kwalificatie, met enkele gemeenschappelijke kenmerken. Maar een huisarts verricht heel ander werk dan een hersenchirurg. En de ene piloot bestuurt helikopters en de andere piloot een Airbus A380.

Ik denk dat het onderscheid (1) AA/HBO/oriëntatie Accountancy/MKB en (2) RA/WO/oriëntatie Assurance in de basis een goed onderscheid is.

Hoofdstuk 5 (pagina 26-35)

10. Vindt u dat alle accountants certificeringsbevoegd voor de wettelijke controle moeten worden opgeleid? Wat zijn daarbij uw overwegingen?

Antwoorden

Nee. Hoewel de benodigde kennis en vaardigheden voor certificeringsopdrachten en niet-certificeringsopdrachten deels overlappen zie ik een fundamenteel onderscheid is enkele vaardigheden, denkrichting en houding/instelling bij het uitvoeren van certificeringsopdrachten die niet (of veel minder) terugkomen of vereist zijn bij de uitvoering van niet-certificeringsopdrachten.

Die afwijkende/andere vaardigheden, denkrichting en houding/instelling vereisen substantiële opleiding en training on the job dat een strikter onderscheid tussen wel en geen certificeringsbevoegd rechtvaardigt.

Een van de grootste risico's die een professional loopt is over-inschatting van diens eigen capaciteiten. Een strikter onderscheid tussen wel en geen certificeringsbevoegd zal dit risico verkleinen, denk ik. Het onderscheid voorkomt ook dat minder ervaren of bedreven accountants gevraagd worden een certificeringsopdracht erbij te doen. Ergo, ik zie het onderscheid ook als een vorm van zelfbescherming van de accountant en daarmee ultimo ook bescherming van het maatschappelijk verkeer.

11. Bent u het er mee eens dat er de mogelijkheid is te kiezen voor de opleiding Accountancy, die opleidt tot accountant zonder certificerende bevoegdheid voor de wettelijke controle met een facultatieve aanvullende opleiding Assurance? Wat zijn daarbij uw overwegingen?

Antwoorden

AA's zonder certificeringsbevoegdheid kunnen prima via een master traject doorstromen om alsnog via de RA-titel hun certificeringsbevoegd te halen. Daarbij zie ik meer heil in een verkorte RA-praktijkopleiding (i.e. training on the job) voor een AA dan een andere studievariant via het HBO.

12. Vindt u dat de AA zonder certificeringsbevoegdheid voor de juiste positionering een zwaarder profiel moet hebben op het gebied van audit & assurance? Ziet u dat als onderdeel van de Accountancy MKB-studie, als onderdeel van een vervolgstudie Assurance of van beide?

Antwoorden

Geen reactie.

13. Vindt u het noodzakelijk dat de AA die de oriëntatie Accountancy MKB heeft gevolgd en aansluitend RA wil worden een wetenschappelijke master moet volgen of zou in uw optiek een HBO-Master ook toepasbaar zijn? Wat zijn daarvoor uw overwegingen? Levert een wetenschappelijke master en HBO-master daarbij in uw optiek differentiatie in bevoegdheden en dus in de opleiding op en zo ja, welke? Als u een opleider bent, zou u dan overwegen een HBO-master Assurance aan te bieden?

Antwoorden

Dat weet ik (nog) niet. Voor mij is hierin doorslaggevend in hoeverre een HBO-Master voldoende de vaardigheden, denkrichting en houding/instelling ontwikkelen die in een WO-Master worden ontwikkeld, om leiden tot certificeringsbevoegdheid. Op dit punt kan ik het verschil tussen een HBO-Master en WO-Master niet goed taxeren, al neig ik vooralsnog tot de opvatting dat een WO-Master meer/beter in staat is het kritisch en analytisch denken te ontwikkelen die juist benodigd zijn bij certificeringsopdrachten.

14. Zijn voor de opleiding Accountancy MKB ten behoeve van de problematieken waarmee het MKB te maken heeft en waarvoor de accountantskantoren dus een adviesoplossing moeten zien te vinden, voor de opleiding Accountancy MKB kennis en vaardigheden op masterniveau vereist of volstaat een opleiding op post HBO-niveau?

Antwoorden

Zonder argumentatie denk ik dat een HBO-niveau voldoende is. Ik merk hierbij wel op dat voor zowel de Assurance oriënals de Accountancy MKB oriëntatie geldt dat een goede combinatie van de theoretische opleiding en praktijkopleiding nog geen goede accountant maakt. De ontwikkeling of volwording tot een goede accountant zit in meerdere aspecten die buiten de (invloedssfeer van de) opleiding liggen, zoals (1) de training on the job en de werkomgeving van de accountant in spé (en met welke vraagstukken de accountant in spé te maken krijgt) en (2) diens persoonlijke eigenschappen en ontwikkelingen op bijvoorbeeld communicatieve vaardigheden, analytisch vermogen en sociale intelligentie. Het punt dat ik hiermee wil maken is dat de opleidingsniveau niet allesbepalend is. Mijn inziens is van belang dat de accountant een 'rugzak' met minimale kennis en vaardigheden vult om als accountant in spé (na de theoretische opleiding) en als beginnend accountant (na de praktijkopleiding) vervolgens te kunnen doorontwikkelen tot volwaardig accountant in het segment waarin hij/zij actief is/wordt. Niemand verwachtc.q. het is niet realistisch te verwachten dat een pas ingeschreven AA of RA in staat is eindeverantwoordelijkheid van een opdracht te nemen.

15. Is het dan raadzaam de post HBO-opleiding om te bouwen tot een MSc opleiding of verdient het de voorkeur om naast een op overige assurance-opdrachten gerichte post HBO-opleiding een MSc aan te bieden, waarin de vereiste kwalificaties zijn opgenomen?

Antwoorden

Ik ben geen voorstander van het ombouwen van de HBO-opleiding tot een MSc opleiding. Ik veronderstel/vind dat een HBO-opleiding van voldoende diepgang en niveau is voor de oriëntatie Accountancy MKB.

16. Accountants met het Accountancy MKB profiel worden opgeleid met een focus op samenstellen, fiscaliteit en advisering. RAs worden opgeleid met een audit & assurance profiel. Vindt u dat RAs aanvullende kwalificaties moeten behalen om in het marktsegment MKB werkzaam te zijn? Zo ja, op welke wijze?

Antwoorden

Nee. Je kunt nog wel overwegen of RA's die werkzaam willen worden/zijn in het Accountancy MKB domein aanvullende opleiding nodig hebben, simpelweg omdat RA's voor de oriëntatie Accountancy MKB kennis- en vaardigheidshiaten hebben.

17. Heeft u andere suggesties over de positionering van de AA in het MKB?

Antwoorden

Nee

Hoofdstuk 6 (pagina 36-39)

18. Vindt u dat de continue professionele ontwikkeling in voldoende mate is verwerkt in het Beroepsprofiel?

Antwoorden

In de basis wel, al zou ik beginnend accountants wel het recht gunnen op een bepaalde minimale hoeveelheid training on the job in de eerste 5 jaar na hun inschrijving als AA of RA. Ik heb het idee dat in deze 'praktijk-periode', die ik cruciaal acht voor de verdere (door)ontwikkeling van de ingeschreven AA of RA tot eindverantwoordelijk accountant, er steeds minder ruimte is voor het begeleiden en verder trainen van deze recent ingeschreven AA's en RA's.

Hoofdstuk 7 (pagina 40-43)

19. Kunt u zich vinden in een accountantsregister dat onderscheid maakt tussen opleidingstitel en beroepstitel naar analogie van het medische beroep?

Antwoorden

Ja

20. Kunt u zich vinden in gehanteerde terminologie RA resp. AA als opleidingstitel of heeft een ander voorkeursalternatief?

Antwoorden

Ik kan mij vinden in het gehanteerde terminologie RA resp. AA als opleidingstitel. Mogelijk dat dit onderscheid erodeert indien via HBO-Master opleiding certificeringsbevoegdheid wordt verkregen.

21. Wat is voor u een redelijke termijn voor het vervallen van de specialisaties: 5 jaar zoals in het medisch beroep, of een andere termijn?

Antwoorden

Een termijn van 5 jaar lijkt redelijk, waarbij e.e.a. afhankelijk is van hoe zwaar het is om de specialisatie te behouden en opnieuw te verkrijgen.

22. Welke specialisaties ziet u voor zich voor de AA?

Antwoorden

In beginsel geen, omdat ik de AA meer zie als een generalist.

23. Bent u van mening dat een RA altijd eerst de financial audit-specialisatie moet hebben behaald voordat een andere specialisatie wordt behaald (huidige situatie) of dat je ook RA kunt worden vanuit een andere specialisatie zonder financial auditor te zijn?

Antwoorden

Geen reactie, maar het gedachte experiment is wel interessant.

24. Kunt u zich vinden in de randvoorwaarden voor het definiëren van aanvullende specialisaties?

Antwoorden

Ja

25. Kunt u maximaal 5 mogelijke specialisaties noemen die u het meest wenselijk acht en kunt u aangeven hoe u tot uw keuze bent gekomen?

Antwoorden

IT-auditor

Forensisch accountant

CRSD-auditor

Elk van deze specialisaties vereisen vaardigheden/competenties die bij certificeringsbevoegdheid passen, maar vanwege het onderliggende object van onderzoek gelden daarvoor aanvullende en specifieke kennis en vaardigheden die de 'basis-RA' niet of minder heeft.

26. Als er sprake is van een specialisatie, welke instantie zou dan naar uw mening verantwoordelijk zijn voor de toelatingsvereisten en het houden van toezicht op naleving? NBA, CEA, overheid, andere instanties?

Antwoorden

NBA dan wel een specifieke beroepsvereniging.
